

I MØTE MED DET KJENTE

Hermetikkmuseets hus i Øvre Strandgate 90 ble åpnet av byens ordfører 15. juni i fjor. Da var eksteriør og hage ferdig restaurert og leiligheten i første etasje innredet. Fra i høst har huset vært stengt mens restaurering og innredning av andre etasje har pågått. Og søndag 2. juni kunne det igjen åpnes for publikum.

Hensikten med prosjektet har vært å styrke formidlingen av vanlige arbeidsfolks liv og hverdag. De to leilighetene tilhører samme miljø, men fra to ulike tidsperioder i hermetikkindustriens historie, - oppgangstid og nedgangstid. Dermed er det nå mulig å vandre fra 1920-tallet i første etasje til begynnelsen av 1960-tallet i andre.

Med arbeiderleilighetene i Øvre Strandgate 90 har vi også styrket museets formidling av 1900-tallet. For de aller eldste vil nok leiligheten i første etasje vekke fortiden til live. Men for de fleste av oss vil det være 1960-tallet som fremkaller minnene.

Ofte oppleves det kjente sterkere enn det ukjente, det som er nært i tid sterkere enn det som er fjernt. Gleden og interessen som folk viser i møtet med sin egen barndom, ungdom eller voksenliv forteller oss at gjenkjennelsen som formidlingsgrunnlag har stor verdi. Her ligger det mange spennende utfordringer for museet i årene fremover.

Ove Magnus Bore

FREM FRA GLEMSELEN

Stavanger Museum feirer i 2002 sitt 125-års jubileum, og lager i den anledning en utstilling i kjelleren som skal vise utstoppede dyr og preparater som ikke har sett dagens lys på en stund. Den velkjente båten med hvalharpunen blir i skrivende stund revet ned for å gi plass til blant annet et trailerlass med gamle dyr fra Åmøy-magasinet, en utstoppet gris fra låven på Ledaal, en oppsprettet hamster på sprit og en ikke ukjent kylling med fire bein. Vi gleder oss til høsten!

Tove K. Galta

GENERØS GAVE TIL SJØFARTSMUSEET

Nora Smedvig har også i år valgt å gi et svært verdifullt tilskudd til Stavanger Sjøfartsmuseums virksomhet. Årets gave på kr. 100.000,- skal fordeles med kr. 25.000 til driften av "Wyvern" og kr. 25.000 til driften av "Anna af Sand". Kr. 50.000 skal tilføres Nora og Torolf Smedvigs fond. Dette fondet ble opprettet i 1991 for å støtte Sjøfartsmuseets vitenskapelige virksomhet i Nordsjø- og Østersjøregionen. Fondets avkastning har gjort det mulig for oss å bygge vitenskapelig kompetanse og faglige nettverk som vi ellers bare kunne ha drømt om. Slike gaver gir oss tro på det vi holder på med og ikke minst: Masse inspirasjon til videre innsats.

FARTØYVERNIDLER TIL "WYVERN"

Rogaland Fylkeskommune og Riksantikvaren har til sammen bevilget kr. 120.000 til nødvendig oppussing av "Wyvern"s skrog. Etter 18 års drift som museumsfartøy, var det nå på tide å slipe ned skutesidene og bygge opp igjen den hvite overflaten. Arbeidet har vært utført av Hundvåg Båt og Karosseri og er nettopp avsluttet. Museets verksmester John-Olav Byberg, Roald Håvardsholm og ikke minst det frivillige mannskapet, har i tillegg nedlagt en kjempejobb som gjør at den elegante damen nå er vakrere enn på lenge.

"ANNA AF SAND" PÅ LERRETET

De som fikk med seg novellefilmen "Oline" om Lars Hertervigs søster, kunne glede seg over noen få sekunders inntrykk av "Anna" under fulle seil. Flere timers arbeid med å føre Lars Hertervig tilbake til Stavanger etter et utenlandsopphold, resulterte i en kort, men stilfull scene i sort-hvitt. Nå gjør mannskapet klar til å vise "Anna" ved Hertervig-jubileet på Borgøy i St.-Hans helgen.

Harald Hamre

VELKOMMEN TIL NYE BARNEAKTIVITETER PÅ SJØFARTSMUSEET

Fra 16 juni har ungene mulighet til å boltre seg i maritime gjøremål i egne lokaler på Sjøfartsmuseet.

Hele sommeren kan store og små bygge modellbåter, lage tau- og papirarbeider, grave etter marinarkeologiske skatter, bruke de internasjonale signalflaggene og mye mer. Kom og se selv! Du finner oss midt i Vågen.

Anne Tove Austbø

KING OSCAR ER 100 ÅR GAMMEL: LEVE KONGEN!

Selvfølgelig snakker vi om sardinwaremerket King Oscar, som først ble utgitt i 1902, og som fortsatt er i bruk ved Norway Foods, 100 år senere. I denne forbindelse ønsker Hermetikkmuseet nå å lage en utstilling.

I museets etikett- (iddis-) samling finnes det nesten 100 forskjellige varianter av King Oscar-iddisen. Av disse skal 51 stilles ut. 15 forstørres opp til A1 størrelse, og de andre til A4. Noen ganger kan det være vanskelig å se forskjellen mellom variantene. For eksempel finnes det to iddisar som ellers er akkurat like, bortsett fra at på den ene står (med bittesmå bokstaver) "Produced in Norway", og på den andre "Product of Norway".

Utstillingen har flere tema. For det første, mange forskjellige produkter brukte varemerket King Oscar – som sardiner (brisling), sild og kippers, krabbe og makrell. For det andre, iddisane hadde forskjellige formater: stående, liggende, ovale, runde, smale og store. For det tredje var de på forskjellige språk – hovedsakelig engelsk, men også fransk, tysk og spansk. For det fjerde ble produktene lagt ned i mange ulike typer "sauser" – f. eks. matolje, sildolje, tomat saus, sennepssaus og salsa. I dag finnes enda flere, men den delen av utstillingen ligger i museumsbutikken, og er til salgs!

Når det gjelder salgsartikler i forbindelse med utstillingen, har museet også T-skjorter og krus (et begrenset antall med ekte gull) med King Oscar-iddisen på.

Utstillingen skal være fargerik, stimulerende og spennende. Hjertelig velkommen!

Piers Crocker

ØVRE STRANDGATE 90 ER FERDIG

I 1997 fikk Stavanger Museum bolighuset i Øvre Strandgate 90 i gave fra Stavanger kommune. Huset skulle brukes i tilknytning til Hermetikkmuseet for å vise hvordan en arbeiderfamilie bodde til forskjellige tider i hermetikkindustriens historie. I årene etter har det vært arbeidet med restaurering og innredning av hus og hage – og ikke minst finansiering av det hele. Nå står huset ferdig restaurert med to arbeiderleiligheter fullt innredet.

Stavanger Museum vil benytte anledningen til igjen å takke Stavanger kommune for denne storslåtte gaven. Samtidig vil vi få takke alle de økonomiske bidragsyterne som gjorde det mulig å gjennomføre prosjektet: Klosters legat, Fylkesmann John Norem og hustru Thora Margrethes legat, Kaptein Reinert Tørresen og hustru Jorines legat, Gullsmed Sverre Mauritzens legat, stiftelsen UNI, Norsk nærings- og nytelsesmiddelarbeiderforbund og Landsorganisasjonen.

Huset er åpent for publikum i sommersesongen søndag, tirsdag og torsdag og de øvrige dagene etter avtale i forbindelse med omvisninger på Hermetikkmuseet.

Seismiske undersøkelser i middelalderhavna ved Avaldsnes

Fra 27. til 31. mai gjennomførte Stavanger Sjøfartsmuseum seismiske undersøkelser i middelalderhavnen ved Avaldsnes. Målet var å undersøke om det kunne være gjenstander eller strukturer som brygger, skipsvrak og seilsperringer gjemt i sjøbunnen. Undersøkelsene var et samarbeidsprosjekt mellom Sjøfartsmuseet, Ole Grøn fra NIKU og Lars Erik Skov Larsen fra Langelands museum i Danmark.

For å kartlegge mulige funn ble det brukt et ekkolodd som skyter signaler ned i bunnen og som avtegner gjenstander eller konstruksjoner. Denne metoden er svært godt egnet fordi sjøbunnen består av mudder som dekker store deler av havneområdet. Muddret sørger for svært gode bevaringsforhold, men gjør det vanskelig å gjøre funn med vanlige dykkerundersøkelser. Vi tror også at muddret dekker de eldre fasene av havnens historie, kanskje så langt tilbake som vikingtiden.

Det er ennå for tidlig å si noe om resultatene, fordi det gjenstår en god del analysearbeid og fordi mulige gjenstander og konstruksjoner må bekreftes ved dykkerundersøkelser. Vi kan likevel slå fast at undersøkelsene har gitt resultater som det blir svært spennende å arbeide videre med.

Endre Elvestad

ÅPNINGSTIDER SOMMEREN 2002

Stavanger Museums fem anlegg:

15.06. – 15.08. daglig 11 - 16

Stavanger Sjøfartsmuseum og Norsk Hermetikkmuseum
har også åpnet 01.06. – 14.06. og 16.08. – 31.08.
mandag - torsdag kl. 11-15

C-post

Redaksjon: Tove K. Galta og Anne Berit Sæl
Ansvarlig redaktør: Ove Magnus Bore

Karin R. Hausberg

Byggstien 16

4042

Hafresjøen